

Jessen: At udtale sig om Kirkefagen er ikke ret meget Lægmandens indre Drift. Dgsaa jeg har Noget at overvinde — og Meget — for kun at anbringe en Bemærkning, som knytter sig til, hvad den ærede Landsþingsmand, der har stillet det nu under Forhandling værende Forslag, kalder en „Modsatning af Geistligheden til eller ligeoverfor Lægstanden“, og som han badler Majoritetens Indstilling for at indeholde et Hensyn til, medens han vil have sit Forslag foretrukket, fordi det var frit for denne formeentlige Feil. Det synes, som om den ærede Landsþingsmand anfaae denne Modsatning for at være en Umulighed. Han siger: „der kan i en Kirke ikke findes nogen virkelig Modsatning mellem Geistlighed og Lægstand.“ Saaledes udtrykt, kunde jeg vel maaskee give den ærede Landsþingsmand Ret. Men paa Menighedernes Vegne, maa jeg udhæve, at der dog givtes en Geistlighedens retning, som er forskjellig fra Lægstandens, og at denne Forskjel er saadan, at det ligger Lægstanden meget paa Hjerte, at dens Retning maatte i paakommende Tilfælde kunne gjøre sig gjældende ligeoverfor Geistlighedens. At denne Forskjel virkelig er til, hvori den bestaaer, og hvorledes den kunde være at udjævne, derpaa skal jeg ikke gaae yderligere ind, hvis der ikke dertil gives nærmere Anledning; men jeg skal kun bemærke, at med Hensyn herpaa, maae Menighederne finde Majoritetens Forslag langt mere tiltalende, langt mere besyttende end den ærede Landsþingsmands.

Bloch: Den ærede 3die Landsþingsmand for 1ste Kreds (Glausen) gjorde ved § 4 i mit Forslag adskillige Bemærkninger, der syntes at røbe en ugunstig Stemning mod Sognefriheden. Dette var mig saameget mere uventet, som det jo er bekendt, at den ærede Landsþingsmand var Medlem af Kirkecommissionen, der i sin Tid eenstemmig vedtog at indgive det Forslag, der siden fremkaldte Loven om Sognebaandets Løsning. Han talte om, at adskillige Præster maaskee vilde betragte deres Omkreds som „et Opland for deres site Praxis“, som „en Missionsmark“. Saadanne Udtryk af en ugunstig Stemning mod Sagen troer

jeg ikke her er Anledning til. Det ligger i Sagens Natur, at ingen Sognepræst, efterat Loven om Sognebaandets Løsning er udkommen, har Ret til at modsætte sig Virkningerne deraf enten i den ene eller i den anden Retning, at altsaa den Præst, til hvem man ønsker at slutte sig ved en Løsning af Sognebaandet, vil handle meget urigtigt, dersom han ikke vil modtage saadanne nye Medlemmer i sin Menighed. Jeg troer, at dette Forhold er i en onselig fri Udvikling, som man ikke ved at stille sig i et ugunstigt Forhold dertil, skal søge at hæmme. Den 2den Landsþingsmand for 5te Kreds (Jespersen) gjorde den Bemærkning, at Landemoderne efter mit Forslag ikke vilde komme til at udgjøre en folkelig Repræsentation, og det er det Samme, som ogsaa Majoriteten har søgt at gjøre gjældende i Slutningen af Betænkningen, hvor det nemlig siges om mit Forslag, at det „søger Folkekirken's Repræsentation i Landemoderne, der hverken ere fremgaaede ved kirkelige Valg eller ved Regjerings-Udnævnelse i denne Egenkab.“ Det er jo ganske vist, at dette kan siges om Landemoderne, saaledes som de nu eksistere; men det kan ikke gjælde om Landemoderne, saaledes som de ville blive efter mit Forslag, da jo et Medlem af ethvert Menighedsraad vil blive Medlem af Landemodet og deeltage saavel i Forhandlingerne som i Afstemningerne. Jeg troer derfor, at et saadant Landemode vil blive til en folkekirkelig Repræsentation, og at Landemoderne i deres Forening meget vel kunne repræsentere hele den danske Folkekirke. Den ærede 6te Landsþingsmand for 9de Kreds (Jessen) indrømmede, hvad jeg havde gjort gjældende, at der i en Kirke ikke kan findes nogen virkelig Modsatning mellem Geistlighed og Lægstand, men søgte derhos at paavise, at der dog maatte være en Forskjel paa disse tvende Dele af Menigheden. Dette skal jeg naturligviis ganske villig indrømme; men derfor har jeg heller ikke foreslaaet en geistlig Repræsentation for Folkekirken, men en Repræsentation, hvorved Lægstanden kan faae den meest afgjørende Indflydelse, da det er overladt til Menighedsraadets Valgfrihed, hvorvidt det vil sende Sognepræsten eller en Lægmand til Landemodet. Den ærede 2den Landsþingsmand for 5te Kreds